Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Den Danske Rim-Krönike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: ”Den Danske Rim-Krönike”, i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1834_539-txr-shoot-idm59.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

Læs CC0-erklæringen

Oversigt over manuskripter og tryk

Manuskripter

I Collinske Samling og Grundtvig-arkivet på Det Kongelige Bibliotek, København, findes følgende manuskripter, som knytter sig til værket.

Signatur	Type	Indhold
Collinske Samling 219, 4o	Renskrift	Rettet renskrift af hele udgivelsen
Fasc. 288.19	Kladde	Gendigtning af de første digte fra *Rimkrøniken*
Fasc. 288.20	Kladde	Fragment af Amleths digt
Fasc. 389.6	Kladde	Brudstykker af Rimkrønikebearbejdelsen

Registranten angiver, at renskriften (Collinske Samling 219, 4o) har været benyttet som trykmanuskript.

Førstetrykket

Nummer i *Bibliografien*: 539.

"Den Danske Rim-Krönike" udkom i tre numre af *Den Nordiske Kirke-Tidende* i 1834: nr. 33, søndag den 17. august, sp. 549-558; nr. 34, søndag den 24. august, sp. 568-576 og nr. 35, søndag den 31. august, sp. 577-591. Tidsskriftet var redigeret og udgivet af J.C. Lindberg og trykt hos Fabritius de Tengnagel.

Senere udgaver

Kort tid efter udgivelsen i *Den Nordiske Kirke-Tidende* udkom "Den Danske Rim-Krönike" i særtryk med titlen *Pröver af Den Gammel-Danske Rim-Krönike i en ny Skikkelse* (jf. *Bibliografien*, bind 1, s. 302). Særtrykket er sat med samme sats og ombrydning som i *Den Nordiske Kirke-Tidende* og enkelte tekstfejl er rettet. Den blev trykt hos Fabritius de Tengnagel og har på bagsiden af titelbladet teksten: "(Særskilt aftrykt af den Nordiske Kirke-Tidende.)".

Prosaindledningen blev ikke genoptrykt siden, men seks digte fra "Den Danske Rim-Krönike" blev genoptrykt i Grundtvigs levetid. Flere af disse er lempet til sangbrug.

Af "Humle" blev et uddrag på tre strofer med førstelinjen "Mit Navn er Humle, forstaa mig ret" trykt i *Rim og Sange til Fædrelandets Historie*, bind 1, s. 3, udg. C.J. Brandt (1848). Det er uvist om Brandt selv har foretaget dette uddrag, og om det er ham eller Grundtvig, som har ændret førstelinjens form og de øvrige afvigelser fra 1834-udgaven. Uddraget findes også i *Poetisk Læsebog*, bind 2, nr. 10, s. 16, udg. Frederik Barfod (1850).

Af "Skjold" blev et uddrag på seks strofer og med førstelinjerne "I gamle Dage det var engang, / At danske Folk var i Kongetrang" trykt i *Rim og Sange til Fædrelandets Historie*, bind 1, s. 4 f., udg. C.J. Brandt (1848). Begyndelseslinjerne fandtes ikke i Grundtvigs 1834-udgave, men er ifølge *Bibliografien* sandsynligvis tilføjet af Grundtvig. Digtet blev trykt i samme form i *Poetisk Læsebog*, bind 2, nr. 12, s. 21 f., udg. Frederik Barfod (1850). I *Et Hundrede Danske Sange*, nr. 51, s. 100 f., udg. Kristian Køster (1865), findes digtet i syv strofer under titlen "Skjold kommer til Danmark". Disse ændringer er foretaget af Grundtvig (jf. *Bibliografien*, bind 1, s. 304). Digtet findes med samme form og titel i *Historiske sange*, nr. 28, s. 54 f., udg. H. Nutzhorn og L. Schrøder (1872).

Af "Hading" blev et uddrag på otte strofer og førstelinjen "Oppe i *Norge* en aftenstund" trykt i *Historiske sange*, nr. 30, s. 57-59, udg. H. Nutzhorn og L. Schrøder (1872). Her har det titlen "Haddings reise til livets land". Ifølge *Bibliografien* er uddraget og de enkelte ændringer foretaget eller godkendt af Grundtvig.

Af "Christian den Förste" findes et uddrag med førstelinjen "Jeg var vel kun en Greve-Søn" i *Rim og Sange til Fædrelandets Historie*, bind 2, s. 37-40, udg. C.J. Brandt (1849).

Af “Frederik den Tredie” blev der udgivet to forskellige uddrag:

- Et digt på 10 strofer med førstelinjen “Død var Helten, brudt var Freden” i *Rim og Sange til Fædrelandets Historie*, bind 2, s. 80-83, udg. C.J. Brandt (1849). Digtet svarer til strofe 1-10. I *Et Hundrede danske Sange*, nr. 61, s. 127-130, udg. Kristian Køster (1865), findes digtet i 11 strofer, hvoraf de 10 er som hos Brandt, men med en nydigtet strofe mellem strofe 3 og 4. Digtet har her titlen “Danmarks Fare og Frelse under Frederik den Tredie”. I *Historiske sange,* nr. 156, s. 283-286, udg. H. Nutzhorn og L. Schrøder (1872), findes digtet med samme form og titel som hos Køster.
- Et digt på 7 strofer med førstelinjen “I den store Ludvigs dage”, hvor strofe 3-6 svarer til strofe 11-14, mens strofe 1-2 er nydigtede. Dette digt blev tryk under titlen “Enevælden” i *Et Hundrede danske Sange*, nr. 62, s. 130-132, udg. Kristian Køster (1865), og i *Historiske sange*, nr. 160, s. 291-293, udg. H. Nutzhorn og L. Schrøder (1872).

“Christian den Syvende” blev genoptrykt i sin fulde længde i *Rim og Sange til Fædrelandets Historie*, bind 2, s. 112-117, udg. C.J. Brandt (1849). En forkortet version på 16 strofer findes i *Poetisk Læsebog*, bind 2, nr. 97, s. 235-238, udg. Frederik Barfod (1850).

I Grundtvigs *Mundsmag af Danmarks Krønike til Levende Skolebrug* (1842) citeres tre digte fra “Den Danske Rim-Krönike” med småændringer. Dette gælder 10 vers af “Skjold” på side 8, 16 vers af “Hading” på side 9 f. og 4 strofer af “Frederik den Tredie” på side 51 f.

Bibliografisk beskrivelse

Anvendte eksemplarer

- Eksemplar fra Grundtvig Centeret, opstillingssignatur Mag. ex. 2; i samlebind for hele årgangen (beskåret og indbundet).
- Eksemplar fra Grundtvig Centeret i samlebind for hele årgangen (beskåret og indbundet, med løs for- og bagperm).
- Eksemplar fra Det Kongelige Bibliotek, København; Th. 3014 40, stregkode 130010810796; i samlebind for hele årgangen (beskåret og indbundet).

Eksemplar 1 er valgt som tekstgrundlag og har afgivet faksimiler til udgaven.

Den Nordiske Kirke-Tidende

For en bibliografisk beskrivelse af tidsskriftet *Den Nordiske Kirke-Tidende* klik her.

Intern varians

Der er ikke konstateret intern varians i de kollationerede eksemplarer af Grundtvigs værk.

Tekstkritik

Spalterne 553 og 554 er ved en fejl angivet som 353 og 354.

Anvendt litteratur

- Barfod, Frederik udg. (1850) *Poetisk Læsebog*, bind 2, 3. omarbejdede og forøgede udg. [1836]. København
- *Bibliografien,* se Johansen, Steen (1948-1954)
- Brandt, C.J. udg. (1848-1849) *Rim og Sange til Fædrelandets Historie*, bind 1-2. København
- Grundtvig, N.F.S. (1834) *Pröver af Den Gammel-Danske Rim-Krönike i en ny Skikkelse*. København
- Grundtvig, N.F.S. (1842) *Mundsmag af Danmarks Krønike til Levende Skolebrug*. København
- Johansen, Steen (1948-1954) *Bibliografi over N.F.S. Grundtvigs skrifter*. København
- Køster, Kristian udg. (1865) *Et Hundrede Danske Sange*. København
- Nutzhorn, Heinrich & Ludvig Schrøder udg. (1872) *Historiske sange*. København
- *Registrant over N.F.S. Grundtvigs papirer 1-30* (1957-1964), udg. Grundtvig-Selskabet af 8. September 1947 & Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. København
- *Registranten*, se *Registrant over N.F.S. Grundtvigs papirer 1-30* (1957-1964)